

Visitaforedrag ved bispevisitas i Høyanger 5. -7. og 10. mars 2019

Kjære kyrkjelyd!

Takk ein flott visitas og innhaldsrike dagar. Det har vore spennande å koma til ein stad som er resultatet av satsing og pionerånd. Høyanger vart bygd opp frå grunnen ut frå Eide og Birkeland sine visjonære tankar om kraft og aluminium. Og folket som kom hit satsa like mykje, dei braut opp og søkte noko nytt. Dette samfunnet er skapt fordi nokon ville noko og det måtte gjerast saman. Det var spennande og lærerikt å få omvising på aluminiumsverket og i museet.

Eg har desse dagane møtt sokneråda og staben til gode samtalar og drøftingar om strategi. I tillegg til besøket på Hydro har eg fått møta lokalsamfunnet ved å vera med på skulegudsteneste, spørjetime på ungdomsskulen og ein flott kulturkveld i Høyanger kyrkje med samtale med ungdomar om framtida. Eg har òg fått møte kommunen og lærarane og til og med vore på kunstmuseum i byporten.

Etter ein visitas skal biskopen summera opp sine inntrykk i eit visitaforedrag. Foredraget er blitt til i samarbeid med kyrkjefagsjef Tore Skjæveland og etter samtale med prost Reidar Knapstad.

Gudstenestelivet

Sjølv om statistikken for frammøtet ved gudstenestene ikkje er imponerande, samlar dei som er knytt til trusopplæringa mykje folk, både barn og vaksne. Det skal vi gleda oss over.

Men på dei vanlege gudstenestene er det ikkje så mykje folk, og det merkast at mange av dei trufaste kyrkjegjengarane er vortne for gamle eller har gått bort.

Difor er det positivt at eg merka eit engasjement for å gjera noko med gudstenesta. Det er pionerånd, å ikkje la seg hindra av det som ser vanskeleg ut, men sjå etter muligheiter. Vi kan seia som Sam Eide og pionerane: Her er det verdiar, dei må folk få tak i, og så må me gjera ein innsats for å få det til.

På samrådsmøtet med sokneråda kom det mange gode framlegg, blant anna om å få til ein samtale omkring preika der folk kan stilla spørsmål og læra meir. Eg synes de skal prøva ut den ideen: å invitera til kyrkjekaffi med høve til spørsmål og samtale om preika. Då vert det tydeleg at gudstenesta handlar om livet vårt, preika skal røra ved livet så det skal bli klart for oss at Guds kjærleik og tilgjeving og frelse gjennom Jesus Kristus gjeld liva våre i dag. Og er det noko som er uklart, er det fint å få sjansen til å stilla spørsmål på kyrkjekaffien.

Kristne har alltid samlast regelmessig til gudsteneste. Det kan henda nokon tenker at dei ikkje er gode nok til å gå i kyrkja. Men det er nettopp fordi vi ikkje er perfekte menneske at vi samlast for å høyra om tilgjeving og nåde. Det er fordi vi treng eit fellesskapet der vi får høyra evangeliet om Guds kjærleik at vi samlast. Det må vi gjera ofte. Når det ikkje er gudsteneste her kvar søndag, må de kunne gå i ei annan kyrkje enn den næraste.

Vaksenundervisning

I tillegg til gudstenestene er det behov for undervisning om trua. Vi treng sosiale samlingar med samtale og undervisning der ein kan læra meir. Eg vil oppfordra dykk til å laga temakveldar eller kveldssamlingar med undervisning, mat og samtale. De har eit bedehus i Høyanger som er godt egna til det og det finst mange opplegg ein kan bruka.

Trusopplæringa

Trusopplæringa går godt, særleg når ein tenker på dei resursane de har til rådvelde. Ikkje alt i planen er gjennomført enno, men det er viktig å vera realistisk, å sjå på det som fungerer og bygga vidare på det. Og så får ein etter kvart revidera planen. Mitt inntrykk er at det er god kvalitet i trusopplæringa og at dei som er med, kjem igjen. De lagar gode trusopplæringsgudstenester som samlar mange. Eg vil særleg gje dykk ros for at de har minikonfirmantar med leir og fleire samlingar. Det er ei viktig og strategisk riktig satsing.

Konfirmant og ungdomsarbeid

Det er god oppslutning om konfirmasjonen. De har leir og eit godt opplegg som gjer at konfirmantane kjem. Det som er kritisk, er å føra konfirmantane vidare. Difor er det godt å høyra at de har med tidlegare konfirmantar som leiarar på konfirmantleir. Det er ein god måte å ta dei med vidare. Ungdom etter konfirmantaldar må få eit tilbod om leiartrening, ein kan gjerne knyta dei til noko som skjer i Førde eller Balestrand.

Skule-kyrkjesamarbeidet

Det var ei oppleving å vera med på skulegudsteneste for Høyanger skule på onsdag i Høyanger kyrkje og sjå kor aktivt elevane var med. Det var tydeleg at dette var noko skulen hadde gått inn for og gleda seg til. Det var 10 år sidan sist det hadde vore skulegudsteneste, og eg vonar at dette kan markera starten på eit nytt samarbeid. Vi fekk i stand eit møte med rektor og konklusjonen er at det no kan vere rett tid å starta opp igjen. Så no må kyrkja tilby skulegudstenester i adventstida.

For å få eit godt fungerande samarbeid med skulen både om gudstenester og om deltaking i KRLE-faget må det lagast eit årshjul slik at de kjem tidleg inn i planlegginga av skulegudstenester og kyrkjebesøk. Ein del av samarbeidet kan vere å tilby skulane KRLE-opplegget «Vandring gjennom Bibelen» som soknepresten har tatt kurs i og har erfaring med.

Gjevarteneste

For å få ressursar til nye tiltak treng ein pengar. Offertala er på eit lågt nivå og ein treng å minna folk på at kyrkja treng meir enn det vi får frå kommunen dersom vi skal nå ut til born og unge. Difor treng ein god forkynning om gjevarglede og ein treng å få på plass ei gjevarteneste.

Det er enkelt å få til via autogiro, og den bør vera spissa slik at folk kan gje direkte til det arbeidet dei ser, anten det er trusopplæring, arbeid for barn og unge, diakoni eller kyrkjemusikk. Då kan ein utfordra nye folk, sjølv dei som ikkje enno er kyrkjegjengarar, til å bli med på ein dugnad for eit godt arbeid.

Misjon

Det er flott at Kyrkjebø sokn har hatt misjonsprosjekt for NMS i mange år. Men de har de ikkje lenger, så no er det tid for å velja noko nytt. Truleg vil det vere klokt med eit felles misjonsprosjekt for dei to sokna. Dette bør de få i gang no i vår, før soknerådet går av.

Så er de heldige som har Alværa misjonsenter så nær, det er ein ressurs for kyrkjelydane her. De må støtta opp om det og bruka det slik at det gode arbeidet som skjer der kan halda fram.

Kyrkjemusikk

Kyrkjemusikken er viktig for kyrkja, det hever gudstenesta. Det har vi fått merka i dag, og det inspirerer til deltaking, songglede og engasjement. De har ein omfangsrik og ambisiøs kyrkjemusikkplan, og det er flott å høyra om dei 12 damene i Lavik kantorikor som starta i fjor og som samlar songarar frå begge sider av fjorden.

Til kommunen

Eg vil takka kommunen for eit godt møte og en god samtale, for at de ser at kyrkja er viktig for lokalsamfunnet og at de ser at ein treng å prioritera vedlikehald og bygningar.

Eg vonar at kyrkjelyden saman med kommunen óg kan sikre ein vidare drift i bedehuset i sentrum av Høyanger. Dette huset ligg sentralt og er ein viktig føresetnad for vidare satsing innan barne- og ungdomsarbeidet, undervisning, diakoni og anna fellesskapsbyggjande aktivitet.

Takk

Til slutt vil eg vil takka for ein god visitas med mange gode opplevingar. Takk til alle som har vore med å gjera i stand, ikkje minst soknepresten, sokneråda,

staben og kyrkjeverja skal ha takk for god tilrettelegging. Takk for ei opplysende visitasmeldinga som gav nyttig kunnskap om bygda.

Takk også til prost Reidar Knapstad som har vore med å leggja til rette og planlegge denne visitasen. Han har vore med heile vegen og fylgjer opp Høyanger når biskopen ikkje er her.

Og så nokre utfordringar til dykk, som samlar det eg har sett under denne visitasen. Om eit år vil eg ha ei melding om korleis det har gått med desse utfordringane:

- Gå til gudsteneste regelmessig, lag gode gudstenester og prøv ut ideen med kyrkjekaffi med spørsmål.
- Set i gang med undervisnings- og samtalekveldar.
- Få i gang eit tilbod om samlingar og leiartrening for ungdom etter konfirmantaldar, gjerne saman med Førde eller Balestrand.
- Start opp med skulegudstenester i advent og lag eit årshjul for å sikra eit godt samarbeid med skulen.
- Dra i gang ei målretta gjevarteneste for trusopplæring og barn og unge, og forkynn fram gjevargleda.
- Kyrkjelydane må fremja misjon, og før det vert nytt råd må begge sokna drøfta om ein skal ha felles misjonsprosjekt.

Og med desse utfordringane takkar eg for meg og reiser frå Høyanger kommune i denne omgang med mange flotte inntrykk frå desse dagane¹. Eg ynskjer Guds velsigning over kyrkja og folket i Høyanger og Kyrkjebø.

Bjørgvin bispestol, 10. mars 2019

Halvor Nordhaug

1